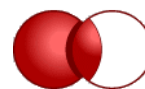

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 019-03, 016-03 /04

IZVJEŠĆE

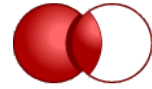
**O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
na dan 31.12.2003. godine**

HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Mostar, listopad 2004. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU VLADE HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
LIVNO**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Hercegbosanske županije, iskazanih na stranicama od 1 do 13, na dan 31.12.2003. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment Vlade Hercegbosanske županije. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlasti u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2003.godine skrećemo pozornost na sljedeće:
 - nije se dosljedno provodio Zakon o izvršenju proračuna za 2003. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Proračuna, kao i dijelu koji se odnosi na uplatu vlastitih javnih prihoda u iznosu od 208.222 KM i ostalih potpora u iznosu od 5.468.307 KM na depozitne račune JRR Županije.
 - tekuće potpore nisu korištene po programima i kriterijima koje je trebala utvrditi Vlada županije na prijedlog resornog ministarstva kako je propisano Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za 2003.godinu.
 - nije u cijelosti uspostavljen sustav internih kontrola, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u načinu evidentiranja i trošenja proračunskih sredstava u dijelu isplate dodatnih primanja uposlenika, naknada skupštinskim zastupnicima, izdataka po osnovu potpora braniteljima i stradalnicima domovinskog rata, isplata skrbi po osnovu uzdržavanja, financiranje javnih rashoda u oblasti obrazovanja.

- nije postupljeno u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH i Zakonom o proračunu Hercegbosanske županije u dijelu pregleda, usklađenja i izrade konsolidiranog godišnjeg obračuna nadležnih ministarstava za proračunske korisnike za koje su odgovorni.
 - nije u potpunosti postupljeno sukladno Zakonu o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta FBiH u dijelu kojim je propisana obveza da se najmanje jednom godišnje uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom,
 - nije u potpunosti primjenjivana Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova,
4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne točke finansijska izvješća ne daju istinit i fer prikaz poslovanju tijekom godine i stanja na dan 31.12.2003.godine Proračuna Hercegbosanske županije.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Mr.sc.Ibrahim Okanović,dipl.oec.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE
za 2003. godinu

1 UVOD

Hercegbosanska županija je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, koja obuhvata općine: Bosansko Grahovo, Glamoč, Drvar, Livno, Tomislavgrad i Kupres.

Županija je nadležna u svim oblastima koja nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno:

- a) donošenje i provođenje propisa u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i ekonomskog razvoja;
- b) Finaciranje djelatnosti županijske vlasti ili djelatnosti pod nadležnošću županijske vlasti.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu Županijske uprave, osnovana su županijska tijela uprave (ministarstva, županijske uprave) i upravne organizacije za obavljanje upravnih stručnih i drugih poslova u okviru ovlasti Županije.

Županijska ministarstva su: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo financija, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo društvenih djelatnosti, Ministarstvo obnove i razvitka, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo rada, socijalne skrbi i prognanih, a županijske uprave i upravne organizacije su: Uprava za zakonodavstvo, Uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove, Uprava za pitanje branitelja i invalida rata, Zavod za statistiku i Direkcija robnih rezervi.

Županijskim ministarstvom rukovodi županijski ministar, a radom samostalne županijske ustanove rukovodi direktor.

Sjedišta ministarstava su u :Livnu ,Tomislavgradu i Glamoču.

Sjedište Vlade Županije je u Livnu, a sjedište Skupštine u Tomislavgradu.

Izvršnu vlast u Županiji obavlja Vlada. Predsjednik Vlade, zamjenik predsjednika, ministri i drugi članovi Vlade u cjelini su za svoj rad odgovorni Skupštini Županije. Županija je imala Župana koji je vršio svoju funkciju do lipnja 2003. godine, nakon donošenja odluke od strane Visokog predstavnika kojom se gase funkcije Župana na županijama..

2 OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2002. GODINU

Revizijom finacijskih izvješća za 2003. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatirano je da je Hercegbosanska županija djelomično postupila po danim preporukama iz prethodnih revizija. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: obračun poreza i doprinosa na plaću sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima, iskazivanje rashoda sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Međutim, Hercegbosanska županija nije postupila po danim preporukama kako slijedi:

- nije se vršilo usmjeravanje vlastitih prihoda kao i potpora od drugih nivoa vlasti na jedinstveni račun riznice županije,
- za date tekuće potpore nisu utvrđeni programi i kriteriji Vlade županije,
- nije se u potpunosti primjenjivala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova,
- proračunska sredstva nisu korištena samo za namjene koje su određene Proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu,
- nisu sačinjena pravila utroška sredstava za gorivo i reprezentaciju,
- glavna knjiga na razini Županije ne osigurava potpunu evidenciju stanja i promjena imovine, obveza i potraživanja kako nalaže Zakon o riznici u FBiH,
- svi rashodi i izdaci nisu utvrđeni u Proračunu i uravnoteženi sa prihodima i primitcima.

3 CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća Hercegbosanske županije je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijska izvješća odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje ubiranja prihoda i da li su se ministarstva pridržavala zakona i instrukcija; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Ocjenom sustava internih kontrola utvrdit će se, način njihovog uspostavljanja i funkcioniranja, njihova osposobljenost za zaštitu imovine i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćivanjima.

Revizija također uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

Tim za reviziju je metodom uzorka izvršio provjeru finansijskih izvješća sljedećih korisnika Proračuna Hercegbosanske županije: Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo znanosti, Ured Župana, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo graditeljstva, Ministarstvo financija, Ministarstvo rada, zdravstva socijalne skrbi i prognanih, Upravu za branitelje, Skupština županije, Stručne službe vlade županije, Agencija za privatizaciju, Ministarstvo pravosuđa te Proračun županije.

Subjekte revizije smo odredili na osnovu značajnosti i veličine proračunskog korisnika, iznosa sredstava odobrenih proračunom za 2003.godinu kao i mišljenja koje je proračunski korisnik dobio u prethodnoj reviziji.

4 NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sustav internih kontrola

Analizom rada menadžmenta i sustava internih kontrola, u skladu sa INTOSAI standardom točka 142. izvršena je procjena, radi pružanja razumnog uvjerenja o tome da li sustav internih kontrola pomaže zaštitu imovine i resursa, da li se osigurava točnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvješća Županije.

Vlada Hercegbosanske županije je 23.08.2002.godine dala suglasnost na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i načinu rada Ministarstva financija županije koji je bio u primjeni u 2003godini i kojim je predviđeno pet ustrojbenih jedinica: kabinet ministra, odjel za unutarnju reviziju, odjel za proračun, odjel riznice i odjel za računovodstvo i izvješćivanje.

Uvidom u primjenu Pravilnika konstatirano je da isti nije u potpunosti u primjeni, te da odjel za unutarnju reviziju nema ni jednog uposlenog djelatnika. Prema ovom Pravilniku odjel za riznicu je zadužen za planiranje izvršenja proračuna, internog nadzora proračuna, upravljanjem novcem, vođenje glavne knjige riznice, otplata duga i izdavanje jamstva, te upravljanje neangažiranim novčanim sredstvima i imovinom. Obzirom da je Županija od 01.01.2004.godine u potpunosti prešla na trezorski način poslovanja informirani smo da je u tijeku donošenje i izrada novog Pravilnika. Postojećim Pravilnikom u odjelu riznice predviđeno je radno mjesto Stručnog suradnika za rashode koji treba da obavlja pregled, provjeru i kontrolu računovodstvenih i financijskih dokumenata korisnika proračuna, kontrolu podnesenih zahtijeva za proračunskim sredstvima te nadzor u pogledu dopustivosti sredstava. Prema izjavi ovlaštene osobe i uvidom u dostupnu dokumentaciju konstatirano je da nisu postojale konkretne pisane procedure za ovu kontrolu i nadzor, da se tijekom 2003.godine uglavnom vršila formalna a ne suštinska kontrola, da na zahtjevima za proračunskim sredstvima pored potpisa odgovorne osobe proračunskog korisnika nije postojao potpis osobe koja je vršila kontrolu. Treba napomenuti da je Ministarstvo financija Županije vodilo računovodstvo za pet proračunskih korisnika sa sjedištem u Tomislavgradu, a Stručne službe vlade za ostala resorna ministarstva i uprave Županije u Livnu. Za svakog proračunskog korisnika sastavljao se godišnji obračun, a na nivou Ministarstva financija sastavljao se konsolidirani godišnji obračun. Ističemo da resorna ministarstva (Ministarstvo pravosuđa i uprave i Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa) nisu sačinila konsolidirane godišnje obračune za svoje niže potrošačke jedinice. Isti su svoje godišnje obračune predali Ministarstvu financija Županije koje je izvršilo konsolidaciju financijskih obračuna svih proračunskih korisnika Županije. Sva plaćanja proračunskih korisnika obavljala su se preko JRR na nivou Županije izuzev za Upravu za branitelje i Agencije za privatizaciju koji su imali otvorene svoje transakcijske račune u komercijalnim bankama i jedan dio poslovanja obavljali preko tih računa. Ovakav način funkcioniranja proračunskih korisnika Županije i uspostavljeni sustav internih kontrola ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, sprečavanje i otkrivanje prijevara i grešaka, točnost i potpunost računovodstvene evidencije i pravovremeno pripremanje pouzdanih financijskih izvješća.

Potrebno je radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti financijskog izvješćivanja da se uspostavi sustav interne kontrole kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama.

Kroz kontinuiranu doradu sustava internih kontrola stvarati uvjete za uspostavu interne revizije.

U skladu sa Zakonom o riznici u FBiH, potrebno je ukinuti postojeće transakcijske račune proračunskih korisnika i sva plaćanja obavljati putom JRR Županije.

U skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH i Zakonom o proračunu Hercegbosanske županije, nadležna ministarstva su obvezna pregledati i uskladiti godišnje obračune proračunskih korisnika za koje su odgovorna i sastaviti konsolidirani obračun na nivou ministarstva.

b) Proračun Hercegbosanske županije

Proračun Hercegbosanske županije kao i Zakon o izvršenju proračuna za 2003.godinu, donijela je Skupština Županije na sjednici od 14.04.2003.godine.

Do donošenja Proračuna za 2003godinu, financiranje se vršilo na osnovu Odluke o privremenom financiranju Županije za period od 01.siječnja do 31.ožujka, koju je donijela Skupština Županije (Nar.nov.Županije 1/2003) a za period od 01.travnja do 14.travnja 2003.godine, timu za reviziju nije prezentirana Odluka Skupštine. **Proračun nije donesen u rokovima utvrđenim u Zakonu o proračunima/budžetima u FBiH i Zakonu o proračunu Hercegbosanske županije.**

Ukupno iskazani prihodi i primici prema Konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna iznose **30.682.155 KM**, a ukupni rashodi i izdaci **30.866.056 KM**, a planirani Proračunom **37.560.000 KM**.

U tijeku 2003. godine nije vršeno uravnoteženje Proračuna putom izmjena i dopuna kako je to Zakonom o proračunu Županije propisano. Po izjavi ovlaštene osobe konstatirano je da godišnji obračun za 2003. godinu nije još razmatran na Skupštini Županije.

Donošenje i izvršenje Proračuna Županije vršiti u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH i Zakonu o proračunu Hercegbosanske Županije.

c) Prihodi proračuna Hercegbosanske županije u 2003. godini

Ukupno ostvareni prihodi i primici u 2003. godini prema konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna u periodu od 01.01.2003. godine do 31.12.2003. godine iznose 30.682.155.KM, a planirani Proračunom su 37.560.000.KM.

Strukturu iskazanih prihoda dajemo u sljedećoj tabeli:

Red.br.	Opis	Plan za 2003.god	Izvršenje u 2003. god.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
PRIHODI I PRIMICI I FINANCIRANJE (A + B + C + D)		37.560.000	30.682.155	81,68
	PRIHODI I PRIMICI (A +B+ C)	36.560.000	30.682.155	83,92
A	Prihodi od poreza	27.560.000	23.685.259	85,94
1	Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	610.000	548.857	89,97
2.	Porez na plaće i radnu snagu	2.350.000	1.648.431	70,14
3	Porez na imovinu	500.000	358.525	71,70
4	Porez na promet proizvoda i usluga	18.600.000	17.116.950	92,02
5	Ostali porezi	5.500.000	4.012.496	72,95
B	Neporezni prihodi	7.000.000	4.003.084	57,18
6.	Prihodi od nefinancijskih javnih poduzeća	2.650.000	130.169	4,91
7.	Ostali prihodi od imovine	100.000	301.184	301,18
8.	Naknade i takse i prih. od pruž. javnih usluga	3.810.000	3.122.291	81,94
9.	Novčane kazne	440.000	448.712	101,98
C	Tekuće potpore	2.000.000	2.993.812	149,69
10.	Potpore iz inozemstva		2.205.641	-
11.	Potpore od ostalih razina vlasti		788.181	-
D	Primici financiranja	1.000.000	-	-

Javni prihodi na nivou Županije ostvarivani su u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda županije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda Hercegbosanske županije («Nar.nov.Županije» 13/98 i 3/02)

Na temelju izjava odgovornih osoba i prezentirane dokumentacije konstatirano je da nisu svi proračunskih korisnici prihode koje su ostvarili obavljanjem vlastite djelatnosti uplaćivali sukladno zakonskim propisima na depozitni račun javnih prihoda, već na svoje podračune ili transakcijske račune; (42.610.KM na podračun Ministarstva poljoprivrede, 115.225.KM na podračune srednjih škola 26.313.KM na račun Agencije za privatizaciju, 16.201.KM na račun Uprave za branitelje, na podračun sudova 1.508.KM i Stručne službe vlade 6.125.KM). Takođe je konstatirano da je direktno na transakcijski račun Uprave za branitelje uplaćeno 3.083.279.KM sa Proračuna ministarstva financija FBiHna ime potpore za invalide, kao i iznos od 287.658.KM na ime ostalih primljenih potpora i isti nisu prebačeni na JRR Županije i nisu planirani Proračunom kao i iznos od 2.097.370 KM na ime potpora iz inozemstva (iz Republike Hrvatske) koji je takođe direktno uplaćen na transakcijski račun Uprave za pitanje branitelja i invalida županije.

Prihodi od poreza iskazani su u iznosu od 23.685.259.KM i u odnosu na plan od 27.560.000.KM manji su za 14,05%. Struktura navedenih prihoda je sljedeća:

- Porez na dobit 548.857.KM
- Porez na plaću 1.648.431.KM
- Porez na imovinu 358.525. KM
- Porez na promet 17.116.950. KM
- Ostali porezi 4.012.496. KM

Na temelju Izvješća o izvršenju proračuna Županije, konstatirano je da je osnovni razlog neizvršenja plana Proračuna u ovom dijelu u lošoj naplati poreznih prihoda. Na osnovu razgovora sa pomoćnikom ministra za riznicu i uvidom u dokumentaciju konstatirano je da odjel riznice Županije, mjesečno na osnovu izvješća B2 prati i analizira priliv javnih prihoda Županije i općina u Županiji, da te analize, grafičke prikaze i izvješća svakog mjeseca šalje Predsjedniku skupštine, Predsjedniku vlade i Ministru financija Županije. Takođe sa 31.12.2003.godine.pravljen je tabelarni i grafički prikaz naplaćenih prihoda po županijama po glavi stanovnika (per capita) za period 01.01.-31.12.2003.godine.

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 4.003.084.KM a planirani 7.000.000. KM.

Struktura navedenih prihoda je sljedeća:

- Prihodi od poduzetničke aktivnosti 432.007.KM
- Naknade i pristojbe 3.122.290.KM
- Novčane kazne 448.712.KM

Uvidom u Proračun županije za 2003.godinu, konstatirali smo da se najveći dio planiranih neporeznih prihoda od poduzetničke aktivnosti odnosi se na prihode od JP «ŠumeHB» Kupres koji su planirani u iznosu od 2.650.000 KM, a prema konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna, ostvareni u iznosu od 130.169.KM i odnosi na prihod od davanja prava na eksploataciju šuma. Temeljem izjave odgovorne osobe, i uvidom u dostupnu dokumentaciju utvrđeno je da ova vrsta prihoda nije zakonom regulirana.

Naknade i pristojbe u odnosu na plan od 3.810.000. KM, ostvarene su sa 89,82%.

Tekuće potpore planirane u iznosu od 2.000.000.KM,a iskazane potpore odnose se na :dobivenu potporu iz Republike Hrvatske za Upravu branitelja u iznosu od 2.097.370 KM, potporu srednjim školama u iznosu 49.636 KM, potporu iz inozemstva u iznosu 58.635 KM, potpore od ostalih razina vlasti 787.171 KM i to potpora od Federacije 246.477.KM i potpora od javnih poduzeća 540.694.KM. Proračunom nisu planirane potpore dobivene od Federalnog ministarstva i ostale primljene potpore doznačene direktno na račun Uprave za branitelje Hercegbosanske Županije koje smo ranije naveli.

Svi javni prihodi i primici Proračuna, uključujući i vlastite prihode korisnika proračuna, moraju biti raspoređeni u Proračunu i iskazani po izvorima iz kojih potiču u skladu sa Zakonom o budžetima /proračunima u FBiH i Zakonom o proračunu Hercegbosanske županije.

Javne prihode županije planirati u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Hercegbosanske županije.

d) Izvršenje Proračuna za 2003. godinu

Ukupno iskazani rashodi i izdaci u 2003.godini, prema Konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju proračuna, iznose 30.866.056 KM, neraspoređeni višak rashoda nad prihodima tekuće godine 183.901 KM a ukupno neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan u konsolidiranoj bilanci stanja iznosi 7.043.403 KM

Ističemo da iznos od 6.578.085.KM iskazan kao početno stanje na kontima razgraničenja u aktivi i obveza u pasivi bilance stanja predstavlja stvoreni, a neosnovano stornirani rashod ranijeg perioda po osnovu poreza i doprinosa na plaću i povećava ukupno nepokrivene rashode Županije

Struktura iskazanih rashoda dana je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Izvršenje u 2002. god.	Plan za 2003.god.	Izvršenje u 2003. god.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO IZDACI (I + II + III + IV)		30.328.440	37.560.000	30.866.056	82,17
I TEKUĆI IZDACI (a + b + c + d + e)		29.265.894	31.670.000	30.337.609	95,79
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih		18.802.177	21.240.900	19.758.564	93,02
1.	Bruto plaće i naknade	9.727.066	15.215.200	14.549.246	95,62
2.	Naknade trošk. zapos. i skupštinski zastupnika	9.075.111	6.025.700	5.209.318	86,45
b) Doprinosi poslodavca		988.538	1.711.500	2.272.135	132,75
3.	Doprinosi poslodavca	988.538	1.711.500	2.272.135	132,75
c) Izdaci za materijal i usluge		2.813.896	2.657.600	3.465.250	130,39
4.	Putni troškovi	84.509	115.250	99.962	86,73
5.	Izdaci za energiju	409.690	331.000	400.652	121,04
6.	Izdaci za komunalne usluge	415.735	357.850	495.772	138,54
7.	Nabavka materijala	487.229	426.750	448.810	105,16
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	354.809	353.300	342.930	97,06
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	30.449	19.500	31.407	161,06
10.	Izdaci za tekuće održavanje	261.684	267.350	233.198	87,22
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	91.020	95.300	159.370	167,22
12.	Ugovorne usluge	678.771	689.300	1.253.202	181,80
d) Tekući grantovi		6.647.441	5.560.000	4.810.798	86,52
13.	Grantovi drugim nivoima Vlade	1.203.417	900.000	147.385	16,37
14.	Grantovi pojedincima	4.966.478	3.400.000	3.795.662	111,63
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	465.546	460.000	800.329	173,98
16.	Subvencije javnim poduzećima	12000	650.000	11500	1,76
17.	Subvencije finansijskim institucijama	-	150.000	55.922	37,28
e) Izdaci za kamate i ostale naknade		13.842	100.000	30.862	30,86
18.	Izdaci za inozemne kamate				
19.	Kamate na domaće pozajmljivanje	13.842	100.000	30.862	30,86
20.	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje				
II KAPITALNI IZDACI		1.062.546	2.150.000	528.447	24,57
21.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	932.393	1.750.000	528.447	30,19
22.	Kapitalni grantovi	130.490	400.000	-	-
III OTPLATE ZAJMOVA I KREDITA		-	-	-	-
IV DEFICIT IZ PRETHODNIH GODINA		-	4.140.000	-	-

Temeljem izjava odgovornih osoba ,konstatirali smo da korisnici proračuna nisu pravili tromjesečne finansijske planove za izvršenje Proračuna. Također, uvidom u dokumentaciju, tim za reviziju je konstatirao da u konsolidirani godišnji iskaz o izvršenju proračuna nisu uključeni izdaci po osnovu isplate invalidnina i naknada braniteljima u iznosu 3.083.279. KM.

Od ukupno iskazanih izdataka, najveću stavku predstavljaju **bruto plaće i naknade uposlenih** (neto plaće, naknade, doprinosi iz plaće i porez na plaću) u iznosu 19.758.564.KM i u odnosu na plan predstavljaju 93,02% izvršenja..

U tijeku revizije utvrđeno je da je Vlada Županije na sjednici održanoj 15 svibnja, donijela Odluku o plaćama u županjskim tijelima uprave i županjskim ustanovama (Nar.nov.Županije 6/03), kojom su utvrđeni koeficijenti za obračun plaća i način obračuna plaća u županijskim tijelima uprave i županjskim ustanovama kojima se sredstva za rad osiguravaju u Proračunu Županije. Revizijom je, konstatirano da Županija nije

donijela Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Županiji kako je to propisano Zakonom o upravi u FBiH niti su proračunski korisnici donosili svoje Pravilnike o plaćama. Plaće su se obračunavale i isplaćivale sukladno spomenutoj Odluci. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirano je da je do svibnja 2003.godine primjenjivana Odluka o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanske županije i proračuna općina u Županiji (Nar.nov.Županije br. 6/97) .

Prema Izvješću o izvršenju Proračuna za 2003.godinu, ukupan broj djelatnika koji se financirao sa Županijskog proračuna iznosi 1570 i manji je u odnosu na prethodnu godinu za 49 djelatnika.

Temeljem uzorka a uvidom u prezentiranu dokumentaciju obračuna i isplate plaća Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva društvenih djelatnosti, Ureda župana, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva rada i skrbi, Uprave za branitelje, konstatirali smo da u skladu sa navedenom Odlukom nije postupila Uprava za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata. Ista nije ispostavila pravovaljana rješenja za plaće uposlenika sa pečatom i memorandumom Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata a uposlenicima se na prijedlog direktora Uprave do reguliranja koeficijenata i usklađivanja istih sa Odlukom isplaćuje 80 % akontacije plaće. Tako obračunate plaće isplaćivane su do kraja 2003.godine i izvršene su sa 89,18 % plana. U tijeku revizije konstatirano je da je za plaće i naknade za Ured Župana koji je odlukom Skupštine ukinut 27.06.2003.godine, utrošeno 21.474 KM a ista Proračunom nisu planirana. Tim za reviziju je utvrdio da su proračunski korisnici prilikom obračuna plaća, na neto plaću obračunavali i isplaćivali 15% potreza na obrazovanje i kulturu u skladu sa Zakonom o porezu za obrazovanje i kulturu (Nar.nov.Županije7/02) koji je bio prihod proračuna Županije, a što je u suprotnosti sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i financiranju Federacije BiH. Ističemo da je samo Ministarstvo unutarnjih poslova koje je na dan 31.12.2003.godine na temelju radnih sati, imalo 486 uposlenih, evidentiralo ove izdatke u 2003.godini u iznosu od 391.035 KM. Prema izjavi odgovorne osobe, početkom 2004.godine prestala je primjena Zakona o porezu na obrazovanje i kulturu.

Tim za reviziju je konstatirao da su prilikom obračuna plaća kod revidiranih proračunskih korisnika, obračunati i knjiženi propisani doprinosi i porezi iz plaća i na plaću, ali prilikom isplate plaća nije vršena uplata navedenih obveza, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na plaću i Zakonom o doprinosima.

Uvidom u Rješenja o prijemu u radni odnos,a temeljem uzorka, utvrđeno je da je kod Ministarstva rada,zdravstva,skrbi i prognanih vršen prijem djelatnika na određeno radno vrijeme bez oglašavanja, što nije u skladu sa postojećim zakonskim propisima koji uređuju ovu oblast u FBiH.

Naknade troškova uposlenih iskazane su u vrijednosti od 5.209.318.KM i u odnosu na plan ostvarene su sa 86,45% i odnose se na naknade za prijevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok regres za godišnji odmor, naknade u slučaju smrti i bolesti, naknade skupštinskim zastupnicima.

Revizijom je konstatirano da na obračunate naknade skupštinskim zastupnicima u iznosu od 79.400KM, nije obračunat porez na dodatna primanja.

Temeljem uzorka a uvidom u prezentiranu dokumentaciju isplata naknada za prijevoz Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu 1.477.794 KM, Uprave za branitelje 44.940 KM, Ministarstva rada i skrbi 5.423KM ,Ministarstva poljoprivrede 48.600 KM, Stručne službe vlade124.614 KM konstatirali smo da su naknade isplaćivane u skladu sa Odlukom o osobnim primanjima koja nemaju karakter plaće za dužnosnike i djelatnike u Vladi Hercegbosanske Županije i drugim tijelima županijske uprave (Nar.nov.Županije 1/00), kojom je uređeno da uposlenicima čije je mjesto stanovanja udaljeno najmanje 4 KM od mjesta rada pripada naknada u visini cijene mjesečne karte u javnom prijevozu, što nije u skladu sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH koji ove naknade regulira za udaljenost od najmanje dva kilometra od mjesta rada.

Treba istaći da se u ukupno iskazanom iznosu ovih naknada nalaze i naknade za obrazovanje (osnovne i srednje škole) u iznosu od 2.279.555.KM.

Donijeti Zakon o plaćama službenika organa uprave u Županiji i postojeće propise koji reguliraju ovu materiju uskladiti sa istim a na naknade skupštinskim zastupnicima obračunavati propisani porez

Obveze za poreze i doprinose na plaću i iz plaće izmirivati u skladu sa zakonom.

Financiranje javnih rashoda u oblasti obrazovanja vršiti u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i financiranju Federacije BiH.

Prijem u radni odnos na određeno vrijeme vršiti u skladu sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH.

Naknade za prijevoz, na posao i sa poslojstplaćivati u skladu sa Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 3.465.250 KM i u odnosu na planirane od 2.657.600 KM veći su za 30,39 %. Pozicije materijalnih troškova, ostvarene po godišnjem iskazu manje od planiranih odnose se na: putne troškove, izdatke za troškove prijevoza i goriva, tekuće održavanje.

Pozicije materijalnih troškova na kojima je evidentirano povećanje u odnosu na plan su nabavka materijala, ugovorene usluge, izdaci za bankarske usluge, komunalne usluge i usluge unajmljivanja imovine.

Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju na poziciji troškova goriva (178.580.KM) kod Ministarstva unutarnjih poslova, konstatirali smo da se isto nabavljalo bez prethodno provedene procedure za izbor najpovoljnijeg ponuđača, ali je osigurana suštinska kontrola utroška goriva. Metodom uzorka utvrdili smo da su ovi izdaci kod Ministarstva gospodarstva u iznosu 8.780,40 KM, Ministarstva znanosti, kulture i športa u iznosu 6.872.KM, Ministarstva financija u iznosu 6.205,60 KM, učinjeni bez suštinske kontrole istih i bez pisanih procedura za njihov utrošak.

Izdaci za nabavku materijala. iznose 448.810 KM i veći su za 5,16 % od plana, a najveća stavka se odnosi na Stručne službe vlade u iznosu 147.275KM na nabavku administrativno-uredskog materijala. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da je administrativni materijal nabavljen od strane Stručnih službi vlade za potrebe svih ministarstava po prethodno provedenom postupku odabira najpovoljnijeg ponuđača a distribucija, po nabavci istog, vršila se po zahtjevu svakog ministarstva. Nabavka je u potpunosti izvršena u skladu sa Uredbom o nabavci robe, usluga i ustupanju radova.

Ugovorene usluge iskazane su u iznosu od 1.253.202. KM a planirane u ukupnom iznosu od 689.300.KM, odnose se na usluge medija, usluge reprezentacije, usluge po osnovu ugovora za privremene i povremene poslove i usluge za tekuće i zimsko održavanje cesta.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju ugovorenih usluga Ministarstva gospodarstva koje su planirane Proračunom u iznosu od 6900.KM, konstatirano je da je na ime redovnog zimskog održavanja cesta koje nije Proračunom planirano na ovoj poziciji, iskazan rashod u iznosu od 442.149.KM i isti je pravilno evidentiran. Temeljem izjave ovlaštene osobe i uvidom u raspoloživu dokumentaciju. konstatirali smo da se ne vrši adekvatno planiranja ovih izdataka, jer su isti planirani na tekućim potporama kao subvencije za tekuće održavanje cesta.

Temeljem uzorka a uvidom u prezentiranu dokumentaciju Agencije za privatizaciju, kod koje usluge za privremene i povremene poslove iznose 45.540 KM, konstatirali smo da se iste odnose na isplate članovima Upravnog odbora Agencije te isplate naknade komisijama na učešće na tenderu. Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je naknadu za Upravni odbor primao i djelatnik koji nije član Upravnog odbora. Rješenjem Vlade Hercegbosanske županije imenovano je sedam članova Upravnog odbora, a mjesečna naknada članovima utvrđena je u iznosu od 300.KM. **Konstatirano je da izdaci za porez kod ovih naknada nisu obračunavani u potpunosti u skladu sa Zakonom o porezu na plaću i Zakonu o porezu na promet proizvoda i usluga.**

Putom Ministarstva unutarnjih poslova, konstatirano je da je za troškove reprezentacije učinjen izdatak u iznosu 20.683 KM, da je isplata izvršena temeljem odobrenih faktura ali da nisu postojala pravila utroška ovih izdataka. Temeljem uzoraka, kod isplata naknada za privremene i povremene poslove čiji je ukupan izdatak po bruto bilanci Ministarstva unutarnjih poslova 63.501 KM, utvrđeno je da se isti odnose na isplatu komisijama za polaganje vozačkih ispita Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su isplate izvršene temeljem Rješenja o imenovanju komisije za provođenje vozačkih ispita za policijsku upravu Livno iz 1997.godine koje je donio Ministar unutarnjih poslova. Konstatirali smo da obračunati porez na ova davanja nije u skladu sa Zakonom o porezu na plaću.

Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju troškova reprezentacije Skupštine županije u iznosu od 24.669KM, Ministarstva poljoprivrede u iznosu od 4.403KM, Ministarstva financija u iznosu od 6.993KM, konstatirano je da isti nemaju donesena pravila utroška ovih sredstava.

Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa iskazane su u većem iznosu od planiranih za 67,22 %Metodom uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrdili smo da je veliko odstupanje u odnosu na plan kod bankarskih usluga ostvaren kod Uprave za branitelje i stradalnike domovinskog rata gdje su ovi izdaci planirani u iznosu od samo 300.KM a iskazani u iznosu od 57.56 KM. Isti se odnose na plaćenu proviziju komercijalnim bankama za izvršene poslovne transakcije preko transakcijskog računa Uprave kao i iskazane negativne tečajne razlike u iznosu od 16.561,23KM.

Kod obračuna i isplate dodatnih primanja uposlenicima u potpunosti primjenjivati Zakon o porezu na plaću i Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga.

Proračunom planirati tekuće izdatke za redovno održavanje cesta i donijeti pravila utroška sredstava za reprezentaciju i gorivo.

Tekuće potpore (grantovi) iskazani su u iznosu od 4.810.798 KM, a planirani Proračunom 5.560.000 KM, što znači da su ostvareni sa 86,52 % od plana.

Potpore neprofitnim organizacijama koji prema godišnjem iskazu proračuna Županije iznose 596.150.KM, isplaćeni su na ime financiranja udruga, zajedničkih institucija, Sveučilišta u Mostaru i Studenskog doma Mostar. Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su isplate Sveučilištu u iznosu od 200.000 KM izvršene temeljem Odluka Vlade županije i iste su planirane Proračunom. **Financiranje Udruga za šport, kulturu kao i političkih stranki u iznosu 123.500. KM takođe je planirano Proračunom ali su potpore za šport i kulturu izvršene bez programa i kriterija Vlade Županije što je u suprotnosti sa Zakonom o izvršenju Proračuna Hercegbosanske županije.**

U godišnjem iskazu Uprave za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata iskazane su **ostale potpore pojedincima** u iznosu od 1.893.169.KM a Proračunom planirane potpore iznose 2.000.000.KM. Ove potpore su izvršavane iz sredstava dobivenih iz Republike Hrvatske kao financijska potpora za provedbu programa pomoći pri stambenom zbrinjavanju stradalnika domovinskog rata po Ugovoru sklopljenom između Ministarstva branitelja Republike Hrvatske i Skupštine Županije 18.prosinca 2002.godine. Po navedenom Ugovoru za provedbu programa potpore odgovorna je Uprava za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata.

Uvidom u dokumentaciju na bazi uzorka, konstatirano je da se učinjeni izdaci odnose na isporuku građevinskog materijala stradalnicima domovinskog rata. Na fakturama dobavljača postoji ovjera direktora Uprave a timu za reviziju nisu predočeni kriteriji i lista prioriteta dodjele građevinskog materijala stradalnicima.kako to nalaže Uredba o mjerilima i kriterijima za stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenog ili nestalog branitelja HVO-a (Nar.nov.Županije 10/2000) koja je u 2003.godini bila u primjeni, te se ne može u potpunosti potvrditi transparentnost trošenja ovih sredstava.

Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju poduzeća PGP»Krtina» u iznosu od 21.769 KM za isporuku betona, konstatirano je da je u 2002.godini sa poduzećem PGP»Krtina»d.o.o. Tomislavgrad Uprava za branitelje sklopila Ugovor o isporuci materijala- betona za stradalnike domovinskog rata i da isti ne sadrži sve bitne elemente ugovora jer nije naznačen rok važenja istog a timu za reviziju nije prezentiran novi ugovor.

Na ovim izdacima evidentiran je i kupoprodajni ugovor između Uprave za branitelje kao kupca pet stanova i «Livno-Stana «d.o.o.Livno kao prodavatelja u objektu SP-24/2 u Livnu u iznosu od 393.575 KM. Prema izjavi odgovorne osobe ,nije proveden natječaj za izbor najpovoljnijeg ponuđača. Temeljem sadržaja odredbi navedenog ugovora, konstatirali smo da je isti trebao biti evidentiran na stalnim sredstvima u pripremi Uprave za branitelje dok se ne izvrši proces nabavke i dostavi potrebna dokumentacija za uknjižbu nekretnina. na kupca sukladno Ugovoru, odnosno korisnike stanova.

Takođe je utvrđeno da je 21.12.2000.godine formirana Komisija za utvrđivanje liste prvenstva za stambeno zbrinjavanje od strane Ministarstva branitelja i stradalnika domovinskog rata HVO-a i koja je se do kraja 2003godine nije mijenjala. Ista je, kako nalaže Uredba o mjerilima i kriterijima za stambeno zbrinjavanje

hrvatskih ratnih vojni invalida i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenog ili nestalog branitelja HVO-a utvrđivala liste prioriteta dodjele stanova na temelju podnesenih zahtjeva a način utvrđivanje liste prioriteta nije bio predmet revizije.

Preko Uprave za branitelje ostvarene su i **potpore za vojne invalide i ranjene borce** u iznosu od 3.864.219. KM a dio ovih potpora koje se odnose na sredstva dobivena iz Federalnog proračuna za invalidnine u iznosu od 3.083.279. KM proračunom županije nisu planirane. Po izjavi odgovorne osobe, ova sredstva nisu planom proračuna predviđena iz razloga što ista doznava Federalno ministarstvo boraca i invalida za isplatu invalidnina, po mjesečnom zahtjevu Županijske Uprave za branitelje i Federalno ministarstvo treba da vrši nadzor nad trošenjem ovih sredstava.

Temeljem uzorka a uvidom u dokumentaciju konstatirano je da se izdaci odnose na isplate mjesečnih invalidnina (siječanj 220.221. KM), mjesečne isplate obiteljskih invalidnina (svibanj 7.385 KM), naknada starim korisnicima (svibanj 7.112 KM), te plaćanje faktura dobavljačima na ime materijalne pomoći u građevinskom materijalu stradalnicima domovinskog rata i njihovim obiteljima. Uvidom u dokumentaciju za isplatu mjesečnih invalidnina za mjesec siječanj 2003. godine, konstatirano je da se isplata vrši temeljem Odluke Ministarstva obrane HR HB o načinu obračuna naknade za RVI, ranjene, ozlijeđene, povrijeđene i oboljele pripadnike HVO te članove obitelji poginulih i nestali branitelja HVO iz 1996. godine i u tom dijelu ista nije usuglašena sa preuzetim Zakonom o zaštiti vojnih invalida i obitelji poginulih i nestali branitelja (Nar. List HR HB36/94)

Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da isporuka građevinskog materijala stradalnicima domovinskog rata i njihovim obiteljima od dobavljača «Bramac» Krovni sistem d.o.o. Sarajevo u iznosu 14.971 KM za isporuku crijepa, «Separacija Pržine» d.o.o. Bosansko Grahovo u iznosu 28.195 KM za isporuku betona, «Dankić-MM» d.o.o. Tomislavgrad za isporuku građevinskog materijala u iznosu 14.669 KM, vršena bez raspisivanja natječaja i odabira najpovoljnijeg ponuđača kao i da su se navedene potpore koristile bez programa i odluka Vlade, što nije u skladu sa Zakonom o izvršenju proračuna za 2003. godinu.

Tekuća potpora za socijalnu skrb ugroženih građana iskazana je u iznosu od 608.131. KM a planom su predviđene u iznosu od 600.000. KM.

Uvidom u dokumentaciju, a temeljem uzorka, tim za reviziju je utvrdio da obračun i isplata skrbi po osnovu uzdržavanja nije vršena u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi, da korištenje potpora nije pratio Program Vlade kako je to propisano Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanske Županije, odnosno timu za reviziju nije prezentiran program Vlade. Konstatirano je da je visina skrbi za uzdržavanje isplaćivana u istom iznosu za sve korisnike ove pomoći. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su se pomoći za uzdržavanje obračunavale u postotku od utvrđene osnovice, uzimajući u obzir sve zakonske elemente za utvrđivanje iste, tj. da li je korisnik samac ili je korisnik obitelj, da je obračunati iznos skrbi povećan po osnovu radne nesposobnosti, što sve ukazuje da isplata skrbi po osnovu uzdržavanja nije obračunavana i isplaćivana u skladu sa pomenutim zakonom. U razgovoru sa odgovornim djelatnikom konstatirano je da Ministarstvo ne vrši kontrolu nad ispravnošću ispostavljenih rješenja i utvrđivanju kriterija od strane Centra za socijalnu skrb za isplatu ovih naknada a sredstva za isplatu istih doznava su na osnovu pojedinačnih zahtjeva Centara za socijalnu skrb.

Preko Ministarstva rada, zdravstva i socijalne skrbi isplaćene su **pomoći raseljenim osobama** u iznosu 80.200. KM i iste su planirane Proračunom. Temeljem uzorka i uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirali smo da i ove izdatke nisu pratili programi Vlade kako je to predviđeno Zakonom o izvršenju proračuna Županije za 2003. godinu.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju potpora za raseljene osobe koje su iskazane u iznosu od 76.579. KM, utvrđeno je da se iste odnose na potporu poduzeću «Tik-Vrdoljak» za nabavku građevnog materijala u iznosu 15.591. KM, te poduzeću «Kovač-Bus» na ime mjesečne isplate prijevoza prognanih učenika. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila osnovanost ovih izdataka.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju izvršenih potpora za kulturu u iznosu od 74.884. KM i potpora za šport u iznosu od 40.500. KM kod Ministarstva znanosti, kulture i športa, utvrdili smo da su izvršeni temeljem podnesenih pismenih zahtjeva tražilaca potpora ali bez Odluka vlade i kriterija za dodjelu. Isti su planirani Proračunom.

Tekuće potpore izvršavati samo uz donesene programe i kriterije Vlade na prijedloge resornih ministarstava i u skladu sa postojećim zakonskim i drugim propisom a posebice u Upravi za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata

Sredstva dobivena od Federalnog ministarstva boraca za isplatu naknada na ime invalidnina evidentirati i voditi odvojeno od ostalih potpora.

Svi rashodi Proračuna moraju biti utvrđeni u proračunu i uravnoteženi sa prihodima i primicima.

e) Primjena Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova

Uvidom u dokumentaciju za odabir najpovoljnijeg ponuđača za održavanje i sanaciju cesta kod Ministarstva gospodarstva, utvrđeno je da je proveden natječaj za izbor najpovoljnijeg ponuđača, da je formirana komisija za izbor, međutim da ista nije postupila u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova iz razloga što je izbor najpovoljnijeg ponuđača izvršen na osnovu samo dvije pristigle ponude. Sa obadva ponuđača je sklopljen ugovor i to posebno za održavanje cesta sa poduzećem «Ceste» d.d. Mostar a posebno za sanaciju cesta sa poduzećem «Livno-Putovi» d.o.o. Livno u iznosu od 510.995.KM.

Uvidom u dokumentaciju Agencije za privatizaciju koja se odnosi na izradu dokumentacije neaktivnih poduzeća i dijelova poduzeća za privatizaciju konstatirano je da je Agencija raspisala natječaj za izbor najpovoljnijeg ponuđača, formirala komisiju za izbor, ali ista nije u svom radu u potpunosti poštovala Uredbu o nabavci roba i vršenju usluga jer je na osnovu dvije pristigle ponude izvršila izbor najpovoljnijeg ponuđača i sklopila Ugovor za izradu dokumentacije sa poduzećem Veral d.o.o. Tomislavgrad.

U ranijem dijelu izvješća konstatirali smo da je nabavka i isporuka građevinskog materijala i kupovina stanova stradalnicima domovinskog rata i njihovim obiteljima vršena bez provedenog postupka odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Nabavku robe, vršenje usluga i ustupanju radova vršiti u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanju radova.

f) Stalna sredstva

Prema konsolidiranoj bilanci stanja sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 14.779.922 KM.

U tijeku revizije, konstatirano je da je jedan dio proračunskih korisnika izvršio popis stalnih sredstava i to samo u naturalnim pokazateljima i to: Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo financija, Uprava za branitelje, Skupština kantona., Ministarstvo graditeljstva. Popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza po izjavi ovlaštene osobe, nisu izvršili Ministarstvo društvenih djelatnosti, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za privatizaciju.

U tijeku 2003. godine, putom Stručnih službi vlade, izvršena je nabavka devet terenskih vozila marke Lada i to šest vozila za Ministarstvo unutarnjih poslova, a tri vozila za Ministarstvo poljoprivrede u ukupnoj vrijednosti 98.946 KM. Izdaci za nabavku stalnih sredstava Ministarstva unutarnjih poslova su bili planirani Proračunom, a za Ministarstvo poljoprivrede nisu. Izvršen je uvid u kompletnu dokumentaciju nabavke i konstatirano da je izvršena u skladu sa Uredbom o nabavci roba, usluga i ustupanju radova.

Temeljem uzorka konstatirano je da je u Ministarstvu gospodarstva u 2003. godini na stalnim sredstvima izvršeno uknjižavanje vrijednosti cesta u iznosu od 1.541.913,37 KM. Uknjižavanje je izvršeno na temelju Specifikacije ulaganja u ceste u razdoblju 1999-2002.godina bez Odluka menadžmenta o provođenju iste i bez podataka o kategorizaciji regionalnih i lokalnih cesta iz nadležnosti županijskih organa.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju Skupštine županije, konstatirano je da je u tijeku 2003. godine izvršeno ulaganje u rekonstrukciju zgrade u kojoj se nalazi Skupština u Tomislavgradu u vrijednosti od

112.399.KM.Obzirom da zgrada nije u vlasništvu Skupštine jer je Odlukom općinskog načelnika Tomislavgrad od 29.05.1997.godine ustupljena na korištenje Hercegbosanskoj Županiji, radi smještaja županijskih tijela uprave, smatramo da je ovo ulaganje trebalo evidentirati kao ulaganja izvršena na tuđim stalnim sredstvima, odnosno, nematerijalno ulaganje u skladu sa FBiH Računovodstvenim standardom 38. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, utvrdili smo da je upravna zgrada vlasništvo poduzeća DTP»Delma», koja je Odlukom predsjednika upravnog odbora poduzeća, 29.05.1997.godine dana na korištenje skupa sa pripadajućim zemljištem Općinskom vijeću Tomislavgrad za potrebe smještaja i rada ministarstava Vlade Hercegbosanske županije. U istoj je navedeno da sastavni dio Odluke čini vlasnička i projektna dokumentacija koju će poduzeće «Delma» predati Općinskom vijeću prilikom preuzimanja prostora. Temeljem razgovora sa ovlaštenom osobom utvrdili smo da ovaj proces još nije završen.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH izvršiti popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza i uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem.

g) Kratkoročne obveze i razgraničenja

Prema konsolidiranom finansijskom izvješću županije ukupno neizmirene kratkoročne obveze i razgraničenje na dan 31.12.2003. godine iznose 17.357.368 KM, od čega se odnosi na:

• tekućih obveza	5.397.605 KM
• kratkoročnih kredita i zajmova	100.000 KM
• obveza prema djelatnicima	11.367.323 KM

Tekuće obveze se odnose na neizmirene obveze prema dobavljačima iz 2003. godine u iznosu od 2.673.039 KM i obveza iz ranijih godina u iznosu od 2.724.566.KM od čega se iznos od 1.823.070.KM odnosi na neizmirene obveze za poreze i doprinose na isplaćene plaće iz ranijih godina.

Obveze prema djelatnicima odnose se na ukalkulirane neisplaćene plaće za dvanaesti mjesec 2003. godine, neisplaćene naknade uposlenih iz 2003. godine kao i neisplaćene poreze i doprinose na plaće za deseti, jedanaesti i dvanaesti mjesec 2003. godine u ukupnom iznosu od 3.235.740.KM, i neizmirene obveze za poreze i doprinose na plaću iz ranijih godina u iznosu od 8.131.583.KM. Ističemo da se kod obveza prema djelatnicima najveće stavke odnose na Ministarstvo unutarnjih poslova u ukupnom iznosu od 4.910.447. KM i na Ministarstvo obrazovanja sa osnovnim i srednjim školama i iznosu od 3.847.529.KM.

Obveze za poreze i doprinose na plaće izmirivati u skladu sa Zakonom o porezu na plaću i Zakonom o doprinosima.

h) Ostali nalazi

Revizijom finansijskih izvješća Ministarstva gospodarstva za 2003. godinu konstatirano je, da je na izdvojenim deviznim novčanim sredstvima evidentiran iznos od 40.000.KM za koji postoji dokaz ,virmanski nalog za prijenos 40.000DM sa računa Hercegbosanske županije u korist NK”Troglav” Livno od 06.08.1998.godine kao i izvod LT komercijalne banke Livno o prijenosu deviznih sredstava koji u Ministarstvu nije evidentiran. Po izjavi odgovorne osobe, Menadžment Vlade županiji, ne priznaje ovu transakciju, iz razloga što smatra da ista nije trebala biti učinjena, te ovaj iznos i dalje vodi na novčanim sredstvima. Iz svega navedenog, tim za reviziju smatra da Menadžment Vlade treba da poduzme adekvatne mjere za utvrđivanje i naplatu ovih sredstava .

5 ZAKLJUČAK

Na osnovu provedene revizije finansijskih izvješća Hercegbosanske županije za 2003.godinu i utvrđenih nepravilnosti, konstatirano je da ista treba da radi na cjelokupnoj uspostavi i jačanju sustava internih kontrola koja će obuhvatiti sve segmente rada i nivoe odlučivanja u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, radi zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija. Takođe, konstatirano je da je Hercegbosanska županija ispoštovala samo mali broj preporuka danih u prethodna dva Izvješća Ureda za reviziju proračuna /budžeta u FBiH.

Posebno skrećemo pozornost na nužnost iznalaženja načina za pokriće ukupnog proračunskog deficita u Županiji čime će se stvoriti uvjeti za izmirenje iskazanih dospjelih obveza.

Obzirom da je Županija od 01.01.2004.godine prešla u potpunosti na trezorski način poslovanja i da smo u tijeku revizije informirani da je ista već poduzela odgovarajuće aktivnosti na rješavanju uočenih nepravilnosti, nadamo se da će se iste u narednom periodu u značajnoj mjeri i otkloniti.

KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada Hercegbosanske županije se očitovala na Izvješće o reviziji finansijskih Izvješća za 2003.godinu dopisom broj 01-02-257/04 od dana 06.12.2004.godine.

Prihvaćeni su svi nalazi i preporuke dane u Izvješću i dana zaduženja nadležnim ministarstvima na postupanje po istim.

Viši revizor

Mirsada Janjoš, dip.oec.

Vođa tima

Jadranka Novak, dipl.oec